

K O J E T Ě N S K Ý
kulturní kalendář

KAM DNES

5. středa 19.30 hod. — sál TJ Slavoje

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ v rámci Podzimního divadelního cyklu 1966 — klasické drama F. Schillera MARIE STUARTOVNA v podání Slováckého divadla Uh. Hradiště

8. sobota 20.00 hod. — budova TJ Slavoje

VINOBRANÍ — pořádá oddíl vodáků TJ Slavoje Kojetín

9. neděle 9.00 hod. — klubovna Kulturního domu

ZAHRÁDKÁŘSKÁ BESEDA s filmem

12. středa 14.00 hod. — klubovna Kulturního domu

BESEDA o životě a díle spisovatelky BOŽENY NĚMECOVÉ spojená s kvízovou soutěží a určená pro žáky 6.—9. postupného ročníku

19. středa 14.00 hod. — klubovna Kulturního domu

BESEDA pro děti 1.—5. postupného ročníku nazvaná NA LODI ZA POHÁDKOU a spojená s kvízovou soutěží o ceny

26. středa 19.30 hod. — sál TJ Slavoje

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ v rámci Podzimního divadelního cyklu 1966 — výpravná komedie z období Napoleonova života VĚČNĚ MLADÁ HISTORIE. Hraje Divadlo pracujících Gottwaldov

28.—30.
pátek
sobota
neděle

Sál mistrovské školy zemědělské. VÝSTAVA KANÁRŮ A EXOTICKÉHO PTACTVA

Zahrada sokolovny
TRADIČNÍ VÝSTAVA holubů, králíků, drůbeže s expozicí cizokrajného ptactva, koz a poštovních holubů

UPOZORŇUJEME,

že přednáškové cykly — Lidové akademie — budou zahájeny v nově upravených místnostech Kulturního domu až v měsíci listopadu a budou na téma:

LÉKAŘSKÁ VĚDA A DNEŠEK
PROBLÉMY VOLNÉHO ČASU
PROCHÁZKA HISTORIÍ

KULTURNÍ PROGRAM KLUBU DŮCHODCŮ

středa 5. — BESEDA o životě a díle spisovatele J. Š. BAARA

středa 12. — BESEDA na téma PRUSOVÉ NA HANĚ V ROCE 1866

středa 19. — BESEDA o mezinárodní situaci

středa 26. — HUDEBNÍ BESEDA spojená s ukázkami

KINO „HANÁ“

5. a 6.
středa
čtvrtek

ZVONY PRE BOSÝCH

Film Stanislava Barnabáše vypráví o prostém hrdinství dvou partyzánů, kteří v zápase se zimní přírodou i v zápase se sebou samými nacházejí lidský vztah k mladému německému zajatci Hansovi, který se stal nedobrovolně spoluúčastníkem jejich těžké a dlouhé cesty.

Mládeži do 15 let nepřístupno

7.—9.
pátek
sobota
neděle

OLYMPIÁDA TOKIO

Širokoúhlý barevný dokumentární film japonského režiséra Kona Ičikawi byl vyroben štábem 556 lidí nejrůznějších profesí, bylo použito 104 kamer a 41 nahrávacích přístrojů, bylo natočeno 130.000 m filmu, promítnutí denních prací trvalo 70 hodin.

Vstupné 5, 6, 7 Kčs

Mládeži přístupno

12. a 13.
středa
čtvrtek

NEŽ SKONČÍ TATO NOC

Slovenský film režiséra Petera Solana se z větší části odehrává v moderním nočním podniku první třídy. V koutě u barového

pultu sedí záhadný muž středních let. Hodně pije, hostí hudebníky i tanečnice podniku. Celým zjevem vypadá na fyzicky těžce pracujícího člověka, ale jeho velkopanské způsoby a rozmařilost této charakteristice neodpovídají. A tento záhadný muž je ústřední postavou filmu „Než skončí tato noc“.

Mládeži do 15 let nepřístupno

14.—16.
pátek
sobota
neděle

HONBA ZA KYTARAMI

Francouzský širokoúhlý film Michela Boisronda je další z řady hudebních komedií těžících z popularity předních zpěváků a hudebních souborů. Nositelem děje filmu je Richard a jeho přítelkyně Gisela, kteří v pátrání po ukradeném šperku soupeří s dřívější Richardovou milenkou Gorinou a její přítelkyní Vonny. Tato čtveřice postupně uvádí na plátno slavné zpěváky a soubory, jako jsou Sophie, Eddy, Mithell a soubor Les Chaussettes Noires a konečně pět nejpůvodnějších: Vartanovou, Alama, Hollowayvou, Hallýdaye a Aznavoura.

Vstupné 5, 6, 7 Kčs

Mládeži přístupno

19. a 20.
středa
čtvrtek

HRDINA ČERNÉHO MOŘE

Barevný sovětský film se odehrává v ovzduší výstavby černomořského loďstva a jeho prvních vítězství nad Turky. Postavu admirála Ušakova vytváří I. Pereverzev.

Mládeži přístupno

21.—23.

pátek
sobota
neděle

VČELÍ KRÁLOVNA

Italský film režiséra Marco Ferreriho kritizuje odvážným způsobem některé negativní rysy současného italského života. Režisér se podle vlastních slov pokusil svou hořkou bajkou o ženě, která podle vzoru z hmyzí říše potřebuje muže jen a jen k dosažení mateřství a pak ho jako zcela nepotřebného odhodí, „ukázat v paradoxní a satiristické poloze, jak je ubohý manželský život pokřivený vulgárním a egoistickým pojetím rozkoše a bigotním formalismem, vyplývajícím z povrchního a vnějškového výkladu zdravých a neměnných základů morálky a náboženství“.

V hlavních rolích tohoto filmu uvidíte Marinu Vladyovou a Ugo Tognazziho.

Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Mládeži do 18 let nepřístupno

26. a 27.

středa
čtvrtek

BÍLÝ PRINC

Rumunský barevný hraný film známého tvůrce animovaných filmů Ion Popescu Gopa je zpracováním pohádky pro malé i velké diváky. Nejmladší královský syn „nehodící“ se k šermu, střelení, ani jízdě na koni, rád poslouchá pohádky a jednou při vyprávění usne. Zdá se mu, že je Bílý princ, hrdina jeho nejoblíbenější pohádky. Prožívá ve snu mnohá dobrodružství a nakonec zachraňuje otce a jeho království.

Mládeži přístupno

28.—30.

pátek
sobota
neděle

KDO CHCE ZABÍT JESSII?

Český širokoúhlý film režiséra Vorlíčka je v podstatě snová komedie. Sen docenta Beránka pomáhá uskutečňovat půvabná Jessie, dívka ze snu. Nakonec se jí však natolik zalíbí v životě, že opouští sen a přenese se do života. Naopak žena docenta Beránka, která nemá již co životu říct, končí ve snu. Krátký film „BALET SND V TALIANSKU“.

Vstupné 5, 6, 7 Kčs

Mládeži do 15 let nepřístupno

Dětská představení

2. neděle

HURÁ CIRKUS

Český barevný film pro děti.

9. neděle

KAPITÁN

Bulharský barevný film vypráví o veselých prázdninách malých námořníků.

16. neděle

NAŠE KARKULKA

Český barevný film.

23. neděle **RACEK MÁ ZPOŽDĚNÍ**
Repríza starší české veselohry.

30. neděle **ČERNÝ RAFAEL A ŽLUTÝ STŘEVÍČ**
Polský barevný film v české řeči nás zavádí do hlavního města polského království, kde koncem XV. století vládl moudrý a uměnímilovný král Kazimír Jagellonský. Hlavním hrdinou filmu je malý sirotek Vavřík, jehož láska k řezbářství zavedla po mnohých útrapách až do dílny mistra Stwoše.

PRŮVODCE MĚSTEM A JEHO OKOLÍM

NOVÁ PRODEJNA JEDNOTY HRANICE V KOJETÍNĚ

Po delším jednání a urovnání majetkových a právních záležitostí s pozemkem, bylo započato s přípravou staveniště počátkem měsíce září. Téměř v rekordním čase bylo staveniště připraveno, provedeny výkopy a nyní se již provádí vlastní stavba prodejny. Práce pokračují úspěšně zásluhou dostatečného počtu ochotných brigádníků z řad občanů.

Prodejna je umístěna na náměstí Osvobození. Bude plně sloužit svému účelu, neboť v tomto velkém sídlišti není pro naše spotřebitele žádná jiná prodejna.

PRÁDELNA OBLASTNÍCH SLUŽEB MĚSTA KOJETÍNA

Po téměř tříměsíčním přerušení provozu prádelny OSMK na Hrázi byla tato po provedené rekonstrukci opět uvedena do provozu. Bylo zřízeno nové sociální zařízení pro zaměstnance prádelny, samostatná místnost pro při-

jem prádla, vlastní místnost prádelny, lisovna, žehlárna s mandlovnou a výdejem prádla. Dále byla provedena přístavba kotelny pro druhý kotol, elektroinstalace, vzduchotechnika a kanalizace. Ježto se jedná vesměs o nová zařízení, objevily se po zahájení zkušebního provozu určité nedostatky, které jsou však postupně odstraňovány a nově rekonstruovaná prádelna začala sloužit široké veřejnosti. Bude však třeba, aby naše ženy těchto služeb více využívaly.

ŽIDĚ, KTERÍ PROSLAVILI KOJETÍN

Profesor dr. Richard FEDER
(Dokončení.)

Nejraději kupoval David Kaufmann ilustrované rukopisy a dovedl ocenit práci nadaných pisarů. Velké slávy nabyl vydáním ilustrované Sarajevské velikonoční Hagády.

David Kaufmann napsal 26 vědeckých knih a 550 článků a mnoho příspěvků do knih, vydaných k počest velkých učenců. Měl před sebou veliké plány, ale zemřel 7. července 1899 v Karlových Varech, kde utrpěl zdánlivě nepatrný úraz. Byl převezen do Budapešti a byl tam pochován s velkými počtami. Jeho manželka darovala jeho velkou knihovnu se všemi nasbíranými rukopisy budapeštské Akademii věd a umění.

Profesor dr. David Kaufmann lpěl na Kojetíně a miloval jej. Dokud byl vratislavským studentem, trávil v Kojetíně své prázdniny a přivázel s sebou mnohé kolegy. Cítil se šťastným ve svém rodném domě v kruhu své matky a svého milovaného bratra Ignáce Kaufmanna, který bydlel až do své smrti v rodném domě a věnoval všechnu pozornost polím, které zdědil po svém

otci. Byl výborným houslistou, ale ztratil záhy sluch a musel se hudby zříct. Vlivem Davidovým seznámily se jeho setry s jeho kolegy a provdaly se za ně. Jedna do Vratislavy, druhá do Karlových Varů a třetí, jestliže se nemýlím, do Berlína. A všechny ty Kaufmannovy dcery přijížděly i se svými dětmi a vnuky často do Kojetína a šířily jeho slávu po světě.

V Kojetíně se také narodil tajný justiční rada dr. Bachrach, který působil ve Vídni. Jeden ze tří synů Löwenthalových vystudoval na lékaře, usadil se v Prostějově a byl velmi oblíben. Jeden ze synů Schilerových se stal stavebním inženýrem. Byl ve službách ministerstva železnice a to mu svědilo stavbu velikého mostu v Alpských zemích. Svěřený úkol splnil dokonale, že se mu dostalo v mladých letech mnoha vyznamenání.

O to všechno se zasloužil rabín Jakob Brüll, který ovlivnil všechny židovské rodiny. Byl to muž duchaplný a za svého působení v Kojetíně slyšel jsem mnohé jeho výroky. Utkvěl mi v paměti jediný: Pan Löwenthal navštěvoval často svého souseda Fuchse a proseděl u něho celé hodiny, třebaže nepromluvil jediného slova, a tu říkával rabín Brüll: „Pan Fuchs mlčí a pan Löwenthal hltá horlivě všechna jeho slova.“

Když byli kojetínští židé na počátku našeho století nuceni postavit na hřbitově novou halu, požádali o návrh vrchního stavebního radu Štastného z Vídně. Ten jim z lásky a úcty k Davidu Kaufmannovi vyhověl a nová hala byla vlastně pomníkem věnovaným velikému kojetínskému rodákovi profesoru dr. Davidu Kaufmannovi, jehož jméno ve vědeckých kruzích stále žije.

Za druhé světové války byly i zbytky kojetínských Židů krutými nacisty vyhubeny. Zbýl po nich jen chrám, který je dnes majitelem československé církve a veliký starožitný hřbitov. Myslím, že by bylo vhodné, aby se tento hřbitov jako památka uchoval, vždyť na něm pochovaní Židé sloužili po dobu čtyř set let svým křesťanským spoluobčanům jako obchodníci, řemeslníci a lékaři.

O NEJSTARŠÍCH RODECH V KOJETÍNĚ

Podle starých listin a kroniky napsal Max NAVRÁTIL.

Občas se setkáváme s otázkou, které asi rody v Kojetíně jsou nejstarší. Jelikož se domnívám, že to bude čtenáře Kojetínského kulturního kalendáře zajímat, snažil jsem se je vypsat ze starých urbářů a seznamů robotou povinných obyvatel města Kojetína.

Přirozeně, že jsou to většinou selské a rolnické rody, kterým se kdysi říkalo „Sousedé kojetínští“. Tak se říkalo obyvatelům všech tří kojetínských předměstí, a to na rozdíl od obyvatelů vnitřního města, kterým se říkalo „měšťani“.

Měšťanské rody z rynku se jen zřídka udržely v několika generacích na téže místě, ba některé rodiny měšťanské se ve stu letech několikrát změnily. Tak například dům č. 56 (nyní papírnickví) vlastnil do roku 1875 starý mládenec J. Krimel. Toho roku jej koupil Antonín Zeitler a zavedl v něm hotel. Po jeho smrti r. 1893 koupil hotel František Bradna a po něm v roce 1916 knihkupec Boh. Veselý. Z rynku také poslední dobou úplně vymizely rody Dudíků, Haňků, Stavů, Vrtělů, Křečků, Mazalů, Hyláků atd.

Sousedské rody z předměstí kojetínských držely se zato zděděné otcovské půdy, třebaže se vzájemnými sňatky mezi sousedskými rody změnila jména chalup. Jméno rodu se však v místě udrželo, a to často i několik generací, ba i století. Tak máme rody, které jsou v Kojetíně již přes 400 let. V panském urbáři z r. 1566 až 1567 jsou zachycena jména „Hruška, Kotek, Lambot, Malovaný a Mořický“. Jména z urbáře r. 1678-79, to je před 288 lety: Čech, Čermák, Handl, Holeček, Chyba, Ivan, Juřen, Kočička, Krybus, Kubes, Kyas, Mlynařík,

Mraček, Návrat, Němeček, Ořechovský, Palička, Piskovský, Uher, Vojtek a Živný. Před 188 lety jsou v urbáři z r. 1778 zachycena tato jména: Bíbr, Horák, Jež, Kousal, Gardavský, Pátek, Peštuka, Rumpl, Štábl, Škroníček, Šťastník, Vavrouch. Jsou to, jak vidět, samé selské rody. (Slovo sedlák značí usedlíka.)

Další jména, která se v Kojetíně vyskytují, svědčí o tom, že k nám po dělení Polska přišli uprchlí polští zemané — Ořechovski, Piskovski, Gardavski apod. Přinesli k nám známou hrušku „pražku“, která má jméno podle varšavského předměstí „Praga“, kde byla původně pěstována. U nás potom brzy zdomácněla.

Kojetínský kulturní kalendář
vydává Osvětová beseda Kojetín.

T 07 61493 MTZ 11 66 6593